

Dit jaar gaat spraakonderzoeker **Martijn Wieling** opnieuw naar Lowlands. Waarom? 'Het is een van de allerleukste dingen die je als wetenschapper kunt doen.' De festivalsfeer, de mensen, het werk en de muziek. Het is keihard werken maar dat hebben Wieling en zijn team er graag voor over. Het onderzoek, 'Hoe ontstaat en verandert een taal?', geselecteerd voor Lowlands Science 2019, is een samenwerking met RUG-collega Gregory Mills.

Front row onderzoek op Lowlands

Hij denkt dat het een foutje is geweest, die front-row pas die hij kreeg toen hij vorig jaar als onderzoeker op Lowlands was. Hij had zijn camera bij zich en blijkbaar dacht men dat hij fotograaf was. Het heeft hem in ieder geval prachtige foto's opgeleverd. Maar dat niet alleen. Want dáárvoor was Martijn Wieling, universitair hoofddocent informatiekunde en bijzonder hoogleraar Nedersaksische/Groningse Taal en Cultuur, niet op het festival.

De vraag is: wat doet een man met een passie voor computers en taal dan wél op een muziekfestival? Het antwoord is simpel. Data verzamelen. Dat deed hij vorig jaar al met het onderzoek 'Grenzeloos lallen', naar de invloed van alcohol op de spraak. Hierbij werd eerst het alcoholpromillage gemeten en moesten de proefpersonen vervolgens een aantal woorden en zinnen in het Nederlands en Engels uitspreken. Zo ontdekte Wieling dat naarmate men meer alcohol op had, de uitspraak in het Nederlands slechter werd, maar die in het Engels gelijk bleef.

Wieling en Gregory Mills hebben een experiment ontwikkeld dat een beetje lijkt op het populaire spel Guitar Hero. Je speelt het in duo's waarbij een van beiden de melodie ziet en de noten alleen kunnen worden gespeeld door het uitspreken van verschillende klanken. Wieling

Martijn Wieling (derde van links) met zijn team

en Mills willen antwoord krijgen op twee vragen: 1) Hoe snel ontstaat er een nieuwe taal wanneer sprekers maar een paar klanken mogen gebruiken om met elkaar te kunnen communiceren? En 2) verandert de uitspraak van die klanken tijdens het communiceren onder invloed van de andere spreker? Tijdens het experiment wordt niet alleen de uitspraak, maar worden met een echoscopieapparaat ook de tongbewegingen geregistreerd.

Data verzamelen op een festival met 60.000 bezoekers is heel anders dan in een lab. Je hoeft bijvoorbeeld geen moeite te doen om mensen te vinden. 'Ze komen gewoon naar je toe, aan de lopende band. Ze willen heel graag meedoen aan het onderzoek.' Maar er zijn natuurlijk ook nadelen. Vorig jaar stonden ze met hun onderzoekslab dichtbij een groot podium. Als er een band speelde, dan trilde de hele vloer en moest

je soms moeite doen elkaar te verstaan. En het is intensief: het team van twaalf mensen werkt van twaalf uur 's middags tot acht uur 's avonds achterelkaar door. Op deze manier kunnen ze bijna 300 mensen in drie dagen testen. 'En dan wil je 's avonds natuurlijk ook nog naar de bands kijken. Vorig jaar zag ik bijvoorbeeld The Wombats, Dua Lipa en James Bay.'

Gelukkig staat het team op de crew-camping, waar het net wat rustiger is dan op de camping voor de festivalgangers. Onderzoek doen op Lowlands betekent heel veel data verzamelen in een leuke omgeving in heel weinig tijd; dat is gewoon een fantastische en bijzondere ervaring. Voor dit jaar heeft Wieling weer een front row pas aangevraagd. Hij weet nog niet of hij hem ook krijgt, maar zijn camera neemt hij zeker weer mee.

